

[Svend Heiselberg]

ulovlig udtømning af spildolie. Da Grækenland, hvad angår havet og de internationale tankruter, har nogenlunde samme struktur som Danmark, er det erfaringen, at Grækenland ligesom Danmark søger at straffe de skyldige. Dette bør naturligvis sikres, men erfaringsmæssigt er det jo sådan, at det desværre ikke har større præventiv virkning. Af hensyn til miljøforhold, fiskeri, turisme og hele den økologiske balance bør den danske regering gennem EF, OECD og FN sikre, at oliekatastrofer i havet modvirkes stærkest muligt. Der bør idømmes fængselsstraffe til de skyldige kaptajner. Rederier, der overtræder reglerne, bør have kæmpebøder, og navnlig bør rederierne frakendes retten til lastning og losning af olie i havnene. Især det sidste vil have en effektiv præventiv virkning. Jeg håber, den danske regering vil udnytte sine internationale forbindelser til sådanne bestræbelser.

Besvarelse (27/1 81):

Udenrigsministeren (Kjeld Olesen):

Det stillede spørgsmål vedrører ud over udenrigsministeriet også sagsområder under miljøministeriet og industriministeriet, og efter samråd med de nævnte ministerier kan følgende oplyses:

Således som sagen på nuværende tidspunkt er oplyst, må det antages, at den nævnte olieforurening stammer fra en bevidst udtømning fra et skib og formentlig skyldes rensning af et tankskibs tanke. Besvarelsen af spørgsmålet tager derfor specielt sigte på denne og lignende former for forurening af havet med olie.

I internationalt farvand kan det enkelte land kun lovgive med virkning for egne skibe. Bekæmpelse og forebyggelse af havforurening forudsætter derfor et internationalt samarbejde, som omfatter alle de vigtigste skibsfartsnationer. Også hensynet til skibsfarten taler for et så omfattende internationalt samarbejde som muligt, idet forskelligartede regler på miljøområdet ville kunne bevirke, at skibsfarten i forskellige dele af verden skulle leve op til vidt forskellige krav. Fra dansk side prioriteres udviklingen af et globalt miljø samarbejde derfor meget højt.

Danmark har på denne baggrund inden for internationale organer aktivt virket for et sådant samarbejde, og i løbet af de sidste

årtier er der gjort betydelige fremskridt. Disse fremskridt har især været knyttet til arbejdet inden for FN's rådgivende søfartsorganisation, IMCO. I 1954 blev det første skridt taget med den såkaldte OILPOL-konvention (Den internationale konvention til undgåelse af forurening af havet med olie). Denne konvention, der trådte i kraft i 1957, omfatter især regler, der begrænser de mængder tung olie, der lovligt kan udtømmes. Konventionen er flere gange blevet ændret i skærpende retning.

Den øgede forståelse for nødvendigheden af en mere effektiv beskyttelse af havmiljøet førte imidlertid til, at der i IMCOs regie i 1973 udarbejdedes en ny konvention, den såkaldte MARPOL-konvention (international konvention om forebyggelse af forurening fra skibe). MARPOL-konventionen betyder et væsentligt fremskridt, idet den ikke alene omfatter alle typer olie, men også fastsætter strengere udtømningsregler end de i OILPOL-konventionen gældende. På grund af en række tekniske problemer blev MARPOL-konventionen imidlertid kun ratificeret af ganske få stater. I 1978 blev der derfor aftalt en protokol til konventionen, der dels skulle løse disse problemer, dels indeholdt yderligere foranstaltninger til beskyttelse af havmiljøet. Danmark tiltrådte protokollen og dermed den samlede konvention den 27. november 1980. På grundlag af de foreliggende oplysninger vil det være realistisk at antage, at MARPOL-konventionen kan træde i kraft allerede i løbet af 1982. Denne opfattelse understøttes af den erklæring, som vedtoges på den europæiske ministerkonference om sikkerhed til søs den 1.-2. december 1980, hvori der netop opfordredes til hurtig tiltrædelse af bl.a. MARPOL-konventionen.

Inden for rammerne af de globale regler tillægger man fra dansk side også det regionale samarbejde høj prioritet. Det kan i denne forbindelse bl. a. fremhæves, at Danmark deltager i samarbejdet inden for Østersøkonventionen, hvis regler om udtømning af olie følger MARPOL-konventionen. Disse regler bliver effektive den 3. maj 1981.

For at sikre, at de nævnte udtømningskriterier overholdes, er der i OILPOL- og MARPOL-konventionerne optaget bestemmelser, der forpligter deltagerstaterne til at straffe overtrædelser, og disse straffe skal være af passende strenghed til at modvirke